

TM26 Reduktion af forbrugsbaserede emissioner i ny klimaplan 2035 samt klimaborgerting

Baggrund

I Budget 2022 blev der vedtaget en hensigtserklæring om, at indsatser vedrørende Klimaplan 2035 henvises til forhandlingerne om Budget 2023. I Overførselssagen 2021-2022 blev der afsat midler til udviklingen af mål for klimapositivitet og fleksibelt energisystem i en kommende klimaplan. Desuden blev der afgivet en hensigtserklæring om, at midler til analyse af reduktion af forbrugsbaseret emissioner samt nedbringelse af udledninger i forbindelse med varetransport henvises til senere budgetforhandlinger. Dette budgetnotat dækker de forbrugsbaserede emissioner imens initiativ i TM40 dækker udledninger i forbindelse med varetransport.

Indhold

Borgerrepræsentationen vedtog den 23. september 2021 tre pejlemærker for en kommende klimaplan. En af disse er reduktion af udledninger forbundet med borgernes forbrug med en ambition om at involvere borgere i udviklingsprocessen for planen. Det betyder, at en ny plan kan indeholde ambitiøse mål i et bredere perspektiv end det der er den nuværende klimaplan, således at forbrugsbaserede udledninger (scope 3) også omfattes.

Med dette budgetnotat kan der udarbejdes den del af en ny klimaplan, der sætter retningen for kommunens klimaindsats for reduktion af de forbrugsbaserede CO₂-udledninger (scope 3). Det er udledninger forbundet med københavnernes forbrug – herunder forbrug af varer produceret uden for kommunens grænser. Planens indhold og målsætninger skal fastlægges politisk på baggrund af analyser og inddragelse af borgere og relevante aktører. Planen ventes forelagt Borgerrepræsentationen i anden halvdel af 2024. Hermed vil den samlede klimaplan med både energisystemer (scope 1 & 2) og forbrugsbaserede udledninger være færdigudviklet med en konkretisering af pejlemærkerne vedtaget i Borgerrepræsentationen 23. september 2021. Når planen er vedtaget, er det nødvendigt at tage stilling til finansiering af implementeringen ved de efterfølgende budgetforhandlinger.

Forbrugsbaserede CO₂-udledninger er en ny type udledninger at sætte mål for, hvorfor det kræver andre metoder og analyser sammenlignet med KBH2025 Klimaplanen. Arbejdet med at reducere forbrugsbaserede udledninger omfatter særligt udvikling af data og metodisk grundlag samt analytisk arbejde ift. at fastsætte måltal og efterfølgende kunne måle på udviklingen af CO₂-udledning inden for bestemte sektorer. Budgetnotatet indeholder også indsatser for at involvere københavnere i udviklingen af planen, da det berører borgernes sfære i langt højere grad end hidtidige klimaindsatser eksempelvis fødevarer, forbrug af ting og sager, logistik, rejser mv.

Reduktion af forbrugsbaserede udledninger (5,4 mio. kr. i 2023, 4,4 mio. kr. i 2024 og 0,8 mio. kr. i 2025)

Initiativet vil omfatte en række delopgaver:

- Etablering af grundlaget for opgørelse af CO₂-udledningerne for forbrugsrelaterede udledninger i 2035 i København.
- En grundig analyse af københavnernes handlemuligheder for at reducere de forbrugsrelaterede emissioner i 2035.
- Forslag til målfastsættelse for 2035.
- Designe og gennemføre en bred involveringsproces af københavnere, der bidrager til indhold, indsatsområder og mål for forbrugsbaserede udledninger.
- Kommunikation til borgere om ny klimaplan med fokus på forbrugsbaserede udledninger og borgernes handlemuligheder, herunder understøtte lokale aktiviteter.

I dag eksisterer der ikke en kortlægning af CO₂-udledninger forbundet med borgernes forbrug for København. Arbejdet vil blive koblet til nationale undersøgelser fra fx Energistyrelsen eller CONCITO samt det eksisterende arbejde med reduktion af udledninger fra Københavns Kommunes indkøb. Der skal udarbejdes en detaljeret kortlægning af CO₂-udledninger, der skal belyse klimaafttrykket i sektorer som fx fødevarer, byggeri, tøj, køretøjer, flyrejser, logistik, produktion af varer og lignende forårsaget af byens forbrug – også udledninger, der ikke finder sted inden for kommunegrænsen. Desuden skal der udvikles en opgørelsesmetode, som gør det muligt at spore udviklingen over tid.

Inddragelsen af borgere, erhvervsliv og eksperter i udvikling af den nye klimaplan vil fx ske igennem en borgersamling, fokusgrupper, undersøgelser, partnerskaber med københavnske aktører mv. Det vil foregå i samspil med eksisterende projekter og lokale organiseringer på tværs af relevante forvaltninger eksempelvis lokaludvalg, områdefornyelser, Ungeråd, Ældreråd og aktiviteter i kulturhuse.

Der afsættes midler til konsulenttydelser, som skal udvikle og udføre kortlægningen af Københavns CO₂-udledninger forbundet med borgernes forbrug. Desuden ansættes en projektleder i tre år, som vil arbejde tæt sammen med konsulenten samt sikre fremdrift frem mod en implementeringsfase.

Der afsættes midler til to årsværk i to år, der skal designe og gennemføre inddragelsesprocesserne, herunder identificere og rekruttere borgere, erhvervsliv og eksperter samt bidrage til kommunikation til borgerne og koordinering på tværs af kommunens forvaltninger. Der afsættes midler til at understøtte lokale kommunikationsaktiviteter inden for de temaer, der identificeres i analysearbejdet. Desuden afsættes midler til facilitering, mødeaktiviteter online og fysisk, rekruttering af borgere samt materialer.

Initiativet koordineres med arbejdet om *Reduktion af klimaafttrykket fra indkøb i Københavns Kommune*, da der vil være en nødvendighed for at sikre ens metode og datagrundlag for langtidsholdbare og sammenlignelige metoder og mål.

Tilvalg: Københavns Klimaborgerting (0,5 mio. kr. i service i 2023, 1,2 mio. kr. i 2024, 1,2 mio. kr. i 2025 og 1,2 mio. kr. i 2026)

Københavns Klimaborgerting udvikles i 2023 og etableres i 2024 ifm. den nye klimaplan for at sikre et fundament for langsigtet involvering af københavnere med fokus på implementering af klimaindsatser og for at realisere klimamål – særligt de forbrugsbaserede udledninger, men kan også omfatte andre områder af klimaplanen. Klimaborgertinget er af permanent karakter modsat involveringsprocessen i udvikling af planen, hvor borgersamlinger igangsættes med fokus på input til udvikling af den nye klimaplan inden for et specifikt emne.

Klimaborgertinget er forankret i Teknik- og Miljøforvaltningen og er et rådgivende organ for Teknik- og Miljøudvalget og Borgerrepræsentationen. Første opgave vil være at bidrage til implementeringsplanen for den nye klimaplan (roadmap) på områder i tæt relation til borgere eksempelvis fødevarer og transport. Klimaborgertinget kan således være igangsættere og "ejere" af konkrete initiativer i en implementeringsplan eksempelvis i et "borgerspor". Klimaborgertinget forelægger mindst én gang årligt forslag til initiativer for politikerne. Klimaborgertingets arbejde kan med fordel forlænges i hele klimaplanens implementeringsperiode frem mod 2035 – dette er første fase. Erfaringer fra pilotprojekter i Økonomiforvaltningen om borgerinddragelse igangsæt med Overførselssagen 2021-2022 inddrages i arbejdet.

Der afsættes midler til et årsværk over fire år til at udvikle og etablere Københavns Klimaborgerting. Midlerne anvendes til udvikling af koncept, kommissorium og arbejdsplan. Herudover afsættes midler til rekruttering af borgere samt drift og afvikling af møder.

Tilvalget kan igangsættes uafhængigt af initiativet.

Overordnede målsætninger og effekter

Indsatsen bidrager til at fremme reduktionen af CO₂-udledninger i et langt større omfang end det gør sig gældende i den nuværende klimaplan og udledninger i scope 1 og scope 2. Initiativet skal kortlægge realiserbarheden af ambitionen om at halvere udledninger forbundet med københavnerens forbrug i 2035 jf. medlemsforslag om Ny Klimaplan 2035.

Økonomi

Initiativet og tilvalget har samlet estimerede serviceudgifter på 6,0 mio. kr. i 2023, 6,0 mio. kr. i 2024, 2,0 mio. kr. i 2025 og 1,2 mio. kr. i 2026.

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. – 2023 p/l)	Styrings- område	2023	2024	2025	2026	I alt
Reduktion af forbrugsrelaterede udledninger i 2035						
- Projektleder, forbrugsbaserede udledninger	Service	803	803	803		2.409
- Konsulent-ydelser (data)	Service	1.500	500			2.000
- Projektmedarbejdere, involvering og kommunikation	Service	1.362	1.362			2.724
- Borgerinvolvering – mødefacilitering, rekruttering og materialer	Service	1.000	1.000			2.000
- Støtte til lokale initiativer	Service	750	750			1.500
Initiativ 1 i alt		5.415	4.415	803	0	10.633
Tilvalg. Københavns Klimaborgerting.						
- Projektleder, Klimaborgerting	Service	341	681	681	681	2.384
- Klimaborgerting, konsulent-ydelser, rekruttering og afvikling (oplæg og materialer)	Service	200	500	500	500	1.700
Tilvalg i alt	Service	541	1.181	1.181	1.181	4.084
Udgifter i alt	Service	5.956	5.596	1.984	1.181	14.717

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at indsatsen vurderes at være ukompliceret, og der er ingen økonomiske risici forbundet hermed.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2. Udgifter på alle styringsområder

Service (1.000 kr. – 2023 p/l)	Bevilling	2023	2024	2025	2026	I alt
Serviceudgifter						
- Projektleder, forbrugsbaserede emissioner	1000	803	803	803		2.409
- Konsulentydelse (data)	1000	1.500	500			2.000
- Projektmedarbejdere, involvering og kommunikation	1000	1.362	1.362			2.724
- Borgerinvolvering – mødefacilitering, rekruttering og materialer	1000	1.000	1.000			2.000
- Støtte til lokale initiativer	1000	750	750			1.500
- Projektleder, Klimaborgerting (tilvalg)	1000	341	681	681	681	2.384
- Klimaborgerting, konsulentydelse, rekruttering og afvikling (tilvalg)	1000	200	500	500	500	1.700
Serviceudgifter i alt		5.956	5.596	1.984	1.181	14.717

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende						X
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst		
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest		

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet om en klimaplan for forbrugsbaserede emissioner. Til Overførselssagen 2021-2022 blev der givet midler til de andre dele af udviklingen af Klimaplan 2035, som omhandler energisystemet (scope 1 og 2) forbundet med udvikling af målet om klimapositivitet og fleksibelt energisystem.

(1.000 kr., løbende p/l)	2022
Overførselssagen 2021-2022	5.000
Afsatte midler i alt	5.000